

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улица Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати поштової.

Реклямації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавемана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінції:

на цілий рік К 4-80
на шість місяців „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40

Поодинокое число 2 с.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік К 10-80
на шість місяців „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90

Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуації. — Поголоски про мниму смерть папи. — Події в Сербії.)

Ческа Politik, обговорюючи теперішню політичне положення в Долитавщині, обертає ся до молодоческих послів з пересторогою, аби не розпочинали обструкції, бо в такому случаю правительство мусіло би іміти ся §. 14. — До Відня приїхав вчора з Будапешту президент угорського кабінету Сель і був на аудієнції у Цісаря. З аудієнції вийшов в найліпшій настрою і гадають, що не вручив Монархові своєї димисії. Параджував ся також з шп. міністрами дром Кербером і гр. Голуховским. Вечером повернув до Будапешту. — Переговори між правительством а сторонництвами тривають безнастанно. Сей тиждень буде рішачий для цілої парламентарної ситуації.

В суботу вечером розійшли ся по Відні і Будапешті вісти про наглу смерть Папи, а деякі часописи поведвали навіть надзвичайні додатки. Тимчасом та вість не потвердила ся і як доносять з Риму, папа тішить ся як найліпшим здоровлем, так що навіть прибочний лікар др. Ляпсоні не уважав потрібним від двох днів відвідувати сьв. Отця.

Про членів нового сербського правительства доносять часописи такі подробиці. Новий революційний президент міністрів Авакумович був в р. 1882 президентом тодішнього ліберального правительства, а ще перед тим, під Рістичем, міністром справедливости. Від усунення его через перший замах стану молодого короля, Авакумович був судиею в касаційнім трибуналі.

Тепер числять 58 літ і в останнім часі провадив адвокатську канцелярію. Підчас замаху не було его в Білгороді. — Міністер внутрішніх справ Стоян Протич єсть найбільше впливовою личністю межі радикалами. В останніх часах був комісарем Народного банку, а перед тим директором монополю пороку. Числять 47 літ. — Міністер внутрішніх справ Любомір Калевич був президентом міністрів в р. 1875, пізнійше сербським амбасадором у Відні, а в останніх часах входив в склад сенату. Числять літ 60 і є дуже уміркованим політиком. — Міністер судівництва Живкович єсть одним з провідників лівого крила радикальної партії. Після замаху на короля Мілана був засуджений на 20 літ тяжкої в'язниці, відтак помилований. Числять тепер 42 літ. — Міністер торговлі Юрий Генциц був міністром внутрішніх справ в часі, коли Александер женив ся з Драгєю і був рішучим противником сего подружжя. З причини листу, написаного ним до Александра до Абації, обжаловано его о обиду маєстату і засуджено на 8 літ в'язниці, відтак помилувано. Числять 42 літ. — Міністер фінансів Белікович і міністер просвіти Стоянович не брали до тепер участі в сербським публичним життю. — До тепер то правительством не відносило ся зовсім до Петра Карадьордевича, котрого войско і народ на улицах проклимали вже кородем. Деяка часть дневників і народа жадє републики. Скупщина, що збирає ся нині, рішить форму правительства і переведе вибір короля. Нема сумніву, що вибір впаде на Петра Карадьордевича.

Про останні хвилі убитої сербської королівської пари розказують ще всілякі подробиці. Коло тіла короля найдено великий камінь, як би кинений знадвору через вікно. На тілі

короля найдено з 30 ран від куль і дуже багато ран від пострілу. Тіло королевої було попросту подіравлене кулями і шаблями. Король мав напастникам заявити готовість розвести ся з Драгєю, але не хотів підписати абдикації, грозячи зрадникам в'язницею. На те сказано ему, що до того не прийде. На Драгю перший ударив Машін, брат єї першого чоловіка; він ненавидів єї за те, що зле обходила ся з братом, а вкінці мала его навіть отруїти. — Оногди по полудні відбув ся похорон Наумовича. Віддано ему войскові почести. На могилі покладено напись: „Помер на поли слави для добра вітчизни“. — Офіцери порозкидали по улицах ордери, що подіставали від Александра — Новий президент міністрів Авакумович в розмові з одним дневником сказав, що підчас замаху его не було в Білграді і аж на телеграфічне візване вернув з Алексінача. Говорив він, що надіє ся, що скупщина затвердить вибір Карадьордевича, хоч декотрі члени скупщини воліли би бачити кородем черногорського кн. Мірка, а інтелігенція бажає републики. Про причини замаху говорив Авакумович, що найбільше причинила ся ненависть війська до короля. Через Драгю діставали офіцери за дрібні провини тяжкі кари, не діставали правильно платні, ходили одерто; за те Драгя що хвиля спроваджувала з Відня дорогі сукні. Мати короля, Наталія, проживаюча тепер в Парижі, на вість о смерті сина дістала спазмів і не була в силі вислухати вісти до кінця. Доносять, що она жагає видачі тіла. — Петра Карадьордевича надіють ся в Білграді нині. Кажуть, що Росія бажає, щоби він зрік ся престолом в користь свого малолітнього сина, котрий є в Петербурзі в школах. Живуть також в Парижі два сини старшого брата Петра,

1)

На Балкані.

Звірські убийства в Білграді звернули тепер більше як коли небудь увагу всего цивілізованого світа на балканський півостров. Ворохобня в Македонії і реформи, що там мають бути заведені, двозначне становище Болгарії і клопоти Туреччини та її інтереси держав європейських, в першій ряді Австро-Угорщини і Росії на Балкані, перестали хвилево інтересувати Європу в виду тої страшної, майже безпримірної події в сербській столиці. Спосіб, в який Сербія позбула ся свого володителя, єсть так страшний, так поганий, що его не можуть оправдати ані відносини політичні, ані особиста вина тих, що стали ся жертвою ворохобні сербських офіцерів. Показує ся, що на Балкані, навіть серед того народу, котрий мав доси препенсію грати провідну роль, культура і цивілізація не вигубили ще тої дичи, яка характеризує азійські народи. В виду того можна сподівати ся ще неодної страшної події на Балкані і для того не від річи буде познакомити ся хоч дрібку і бодай поверховно з тими відносинами, які там давнійше панували і ще тепер панують. Се єсть ціль отсей розвідки, яку тут тепер предкладаємо нашим читателям.

I.

Обреновичі і Карадьордевичі.

Смерть останнього з роду Обреновичів на сербським престолі то кінець тої борби, яка вела ся мало що не сто літ межі двома сербськими родами, котрі робили собі претенсію до верховодства в сербським народі, то новий і страшний примір зради, яка здавен давна града велику роль в історії сербського народу. Зрада Вука Бранковича стала ся причиною, що сербський князь Лазар в борбі з Турками погіб 1389 р. на Косовім полі. Се був перший початок упадку самостійности сербського народу. З початком 19-го століття була вже ціла Сербія під панованем Туреччини і в теперішній сербській столиці як і в других більших містах сербських стояли сильні турецькі залоги. Тоді Юрий Петрович, званий Чорним або з турецька Карадьордїй, син селянина, постановив освободити сербський народ від турецької неволі. Карадьордїй убив був якогось Турка і для того мусів втікати до Австрії і тут за Цісаря Йосифа II вступив до войска та був фельдвелем при так званих тоді сербських фрайкорах. Коли в 1804 р. збунтували ся були турецькі яничари в Білграді, він зібрав Сербів і виступив ніби то против бунтівників. Сербі здобули в 1806 році Білград, але опісля станули по стороні Росії, котра вела війну з Турками. По тій війні

дала Туреччина хвилево свободу Сербам і задержала лиш старі кріпости. Пізнійше однак, коли європейські держави заняті були війнами з Наполеоном I, вислала Туреччина войско, щоби знову покорила Сербів. Карадьордїй не міг тоді вже здержати ся, головно задля незгоди в сербським таборі і в 1813 р. втік знову до Австрії. Тут зловили его разом з другими сербськими проводирями і повели до Градця, але опісля пустили на волю і визначили ще пенсію.

З прочих проводирів сербських остав ся був в Сербії лиш ужицький воевода Мілош Обренович. Мілош був не лиш дуже добрим вождем, але й дуже розумним та зручним політиком і Турки зробили его князем для округів рудницького і крагуевацького. Коли по малій ворохобні в 1814 р. Турки стали знову дуже лютитись і карали смертю ворохобників, викликав Мілош в 1815 р. нову ворохобню і побив Турків, але опісля заключив з Турками мир і виробив собі то, що став знову верховним князем і що Турки обіцяли знов значні пільги для сербського народу. Так панував він аж до 1829 р. В сім році по російсько-турецькій війні прийшло до мира в Адріанополи, котрий забезпечив Росії великий вплив Туреччині. В наслідок сего мира видав султан для Сербії постанову, після котрої ані сам султан ані его везир не мали вже права накладати в Сербії податків та вибирати десятину і т. зв. подушне, але за то мусіла Сербія платити звиш

Алексей і Божидар, котрі також могли би мати право до трону. А приятелі пок. Александра пригадують, що в Царгороді живе несправний син Мілана, так що рід Обреновичів не цілком ще вимер. — Берлінський Tagblatt доносить, що король і королева в остатніх часах були все в страху о своє життя і постановили розвести ся. Королева вибирала ся до Франценбаду, а ся подорож мала бути початком розводу. Король мав опісля старати ся о руку черногорської кн. Ксені. Король і королева мали по кілька мільонів, зложених в лондонських банках.

Новинки.

Львів дня 15 го червня 1903.

— **Перенесеня.** П. Намістник переїде повітового комісара Петра Гамульського з Золочева до Перемишля, а повітових секретарів: Октава Перожинського зі Скалата до Львова, Миколай Вальковича з Коросна до Скалата і канцеляриста Намістництва Кароля Длугошевекого зі Львова до Коросна.

— **Є. Е. Впреосв.** Митрополит Шептицький вернув в п'ятницю до Львова і вчера рукополагав пресвітерів львівської і станиславівської єпархії.

— **Вінчане Є. Е. п. Намістника** гр. Льва Півніського відбуло ся вчера о годині 11-ій перед полуднем в приватній каплиці Є. Е. Архієпископа Йосифа Більчевського. Вінчання довершив Впреосв. Архієпископ. По вінчанню виїхали гр. Півніський до Відня, де Є. Е. гр. Півніський буде на авдієнції у Цісаря, а відтак поїдуть на довший побут до Швайцарії.

— **Нові постерунки жандармерії.** Президія Намістництва зарядила отворене експозитур жандармерії на час будови залізниць Львів-Самбір-Ужок в отих місцевостях: в Турочках нижніх 3 жандарми; в Рурці 6 жандармів; в Яворі 3 жандарми; в Лужку горішнім 4 жандарми; в Спачі 4 жандарми.

— **Курс кутя коний.** Управа школи підковування при ц. к. Академії ветеринарії у Львові подає до відомости, що другий шестимісячний курс кутя коний в 1903 р., розічне ся від 1-го липня і тревати буде до 31 грудня 1903 р. Челядники ковальські, що хотять записати ся на той курс, мають особисто зголосити ся до кінця червня с. р. в канцелярії повисшого заведеня ул. Кохановського ч. 33 і предложити: 1. свідодство укінчення

з добрим успіхом школи народної; 2. свідодство визволу; 3. свідодство відбугої бодай дволітної практики челядничої.

— **Іспит зрілости** в рускій гімназії коломийській відбув ся в днях 4—6 червня під проводом ц. к. інспектора краєвого шкіль середніх І. Левицького. Іспит здали: Гринюк Олекса і Срібний Теодор з відзначенем, дальше: Бурачинський Денис, Вахняк Дмитро, Воробець Михайло, Кисілевський Стефан, Курпак Володимир, Оробець Василь, Павлюк Методій, Рубінгер Володимир, Стрийський Іван, Филипович Олександр, Чесник Емануїл, Яцків Микола, Яшан Василь і Манастирський Евстахій (екстерніст). 1 має поправити іспит по фериях, а 1 (екстерніст) відступив від іспиту.

— **Іспит зрілости** в реальній школі у Львові зложили з кл. VII. а): В. Адель, В. Айдукевич, В. Барановський, С. Домбровський, Р. Феліпський, Н. Феттер, І. Форст, В. Ядовський, Ф. Єгермаєв, Р. Каспшицький, С. Клаус, В. Козловський, З. Куптелян, Н. Лележинський, С. Лодзинський, Н. Навський, С. Нолицкий, П. Павликевич, І. Познанський, Л. Сапіга, З. Скшешевський, І. Відт, Р. Журовський.

— **Загальні дяківські збори** відбудуть ся в Грушові дня 5 (18) червня с. р. на котрі запрошує ся Вп. Отців духовних на Богослуженя, котре відбуде ся о 10 годині в місцевій церкві. Півніцькі повинні явити ся як найчисленніше. (Всі рускі часописи просять ся о повторене сеї оновістки). *Михайл Якимович*, півнець церковний.

— **Позабутий в арешті.** Ческі газети доносять про таку подію. В громаді Римів коло Будієвиць арештував поліційя якогось глухонімого за жебране на улиці і замкнув его до громадского арешту та позабув на него. Відачиско глухонімиї сидів вже четвертий день в арешті без їди і каплі води та був би там згинув, як би не то, що якась жінка ідучи попри арешт, зачула в ній якийсь дивний голос і звернула увагу людей на то. Коли отворено арешт, нещасливий ледви ще живий зі зложеними руками просив, щоби ему дали що їсти. Его зараз покрили і уратували від голодової смерті.

— **Миш в потравці** була сими днями предметом розправи в однім з віденських судів. Цю в страві навіть в порядніших приватних домах може иноді знайти ся волос, муха та червоток з грибів а навіть споро усільниць в зеленій капусті, коли кухарка або господиня не загляне добре під кождей листочок, се річ майже звичайна і ніхто тому не подивує ся; але щоби в потравці знайшла ся така велика стара миш — того вже на всякий случай за богато. А така пригода лучила ся якійсь Пав-

ліні Преталер, жінці токаря у Відні. Она пішла дня 1 с. м. до реставрації якогось Давида Раппа, здаєсь жида, і купила там на вечеру порцію потравки для себе і своєї родини. Коли зачала роздавати дітем, знайшла в потравці велику стару миш. Жінчина тога була у вагітнім стані, а коли побачила миш в потравці, так їй від того зробило ся гидко, що она аж зімліла і треба було кликати лікаря, щоби дав їй яку поміч. Она заізвиала тоді реставратора до суду, а суд опісля потягнув до одвічальности ще й кухарку Раппа, якусь Розу Міхаль. Остаточо засуджено кухарку на 48 годин арешту а реставратора на 20 корон кари за то, що уживав невідповідне місце на комору, в котрій прятав страви і веллякі артикули поживи.

— **Найбільші богачі на світі.** Після обчислень одного лондонського дневника цар заробляє 324 К на минуту, 19,440 К на годину, 466.560 К денно або 170,294.400 К річно. Здавало би ся, що не можна більше заробляти. Тамчасом копальняний король в полудневій Африці Альфред Байт і нафтовий король Рокфелер заробляють ще більше, бо 400 К на минуту або 210,200.000 К річно. Майно Рокфелера обчисляють на 1.200 мільонів. Північні богачі в Сполучених Державах північної Америки мають також не агірші маєтки. І так Рієля обчисляють на 400 мільонів, Гюльда на 320, Кернеджія на 100, Кларка (короля олова) на 32, а Морґана на 20 мільонів долларів. Супровит тих цифер доходи європейських монархів представляють ся досить умірковано, а іменно: доходи царя виносять 170,294.000 К, султана 40 мільонів, цісаря Вільгельма 14,256.000 К, італійського короля 11,143.000 К, англійського короля 904.000 К, а іспанського 5,720.000 К.

— **Помер о.** Володимир Нижанковський, сьвященник в Америці в Рамей, в 38-ім році життя.

— **Пригадка.** Час замовляти книжки на премії! Канцелярія Тов. педагогічного пригадує в тій справі всім Радам шкільним місцевим, сьвященникам і учителям, що при безпосередних замовленнях на квоту 10 коп. дає 10% опусту, просить однак, щоби замовляти вчасно т. е. в першій половині червня і то на адресу: Ольга Барвіньска ул. Собіщини ч. 5. За точність в пізніших замовленнях канцелярія не відповідає, бо тогді годі все на час опакувати і вислати. Книжки висилаєсь лишень за готівку або за посліплатою. На фрахт і поштову посилку просить ся при грошевих

2 мільони п'ястрів данини. Крім того прилучено до Сербії ще шість округів, і Серби одержали право вибирати собі свого князя, котрий однак мусів признавати султана яко свого верховного володітеля.

В лютім 1830 року скликано перший раз народні збори і ті вибрали Мілоша пануючим князем та надали ему титул „батька вітчизни“. Султан не лиш затвердив сей вибір, але й пристав на то, щоби власть і достоїнство пануючого князя були в роді Обреновичів дідичними. Туркам не вільно було від тепер осідати в Сербії і лиш в сербських кріпостях мала стояти турецька залага. За то на случай війни Туреччини мали Серби посилати султанови на поміч 12 000 мужа. Мілош панував від тепер як турецький паша і перебував то в Крагуевацу то в Пожаревацу. Він, хоч був і дбалим про добро народу, то все таки безвзглядним, скоро щось діяло ся против его волі. Карадбордїй мав в краю своїх прихильників і ті ще в 1817 р. намовили були его, щоби він вертав до краю і ставав з ними против Турків. Він приїхав був потайком до Смедерева і хотів звідси розпочати акцію против Туреччини і Мілоша. Коли Мілош довідав ся о тім, казав его дня 24 липня убити. Від сеї пори розпочало ся межі Обреновичами а Карадбордєвичами ворогованя на життя і смерть.

Тамчасом ширило ся в краю щораз більше негодованя против Мілоша. Під впливом Росії і Туреччини витворила ся була в краю опозиція против Мілоша, котра домагала ся щораз голосніше обмеження власти князя. За впливом Росії і Туреччини уложено уставу і установлено сенат, при помочи котрих мав

князь управляти краєм. Після того устава мав князь право добирати собі дорадників, міністрів, лиш з поміж членів сенату. Се несподобало ся Міланови і він длятого дня 13 червня 1839 р. уступив і виїхав за границю. Тоді вступив на престол его син Михайло, але й він не міг довго удержати ся; партия сенаторів, на чолі котрої станули Вучич і Петрович, змусила і его подякувати а скупщина вибрала у вересні 1842 одноголосно князем Александра Карадборєвича, сина Карадбордія.

За Александра Карадборєвича робили сенатори, що хотіли і поправді оми верховодили в краю. Коли в роках 1848 і 1849 вибухла на Угерщині ворохобня, то Сербія вислала була відділ охотників під проводом Кничанина на поміч угорским Сербам, що виступили були до борби против Малярів. По здушеню малярської ворохобні опинив ся був Карадборєвич зовсім під впливом тодішнього правительства австрійського. Коли опісля Росія виступила була знову против Туреччини і її військо вступило на Волощину і она зажадала, щоби Сербія також станула против Турків, знайшли ся Сербі в прикрім положеню. Австрія противилась тому і виставила була в Банаті корпус обсерваційний, щоби не допустити до того. Сербія ніби зброяла ся, але остаточо позістала нейтральною. Доси стояла Сербія під протекторатом Росії і Туреччини. Росія була невдоволена з поступованя Сербії, а коли в 1856 р. прийшло до мира в Парижі і Сербія внаслідок договору в Парижі станула під протекторатом держав, що той договір підписали, вплив Росії постарав ся о то, що межі князем а сенатом в Сербії прийшло до явного роздору. Турецьке

правительство піддержувало також сенат а турецький комісар в Білграді Еджем-паша допоміг в 1858 сенаторам до того, що они виробили собі право, після котрого князь мусів вибирати собі міністрів лиш з сенату.

Президентом став тоді Вуїч, а в міністерстві мав найбільше значінє Ілія Гарашанин. Партия сенаторів постановила тоді усунути Карадборєвича і зр.зу хотіла вибрати князем котрогось з поміж себе. На основі нового закона виборчого вибрано скупщину, котра складала ся з 500 членів. Але сенатори перечеислили ся. Скупщина зібрала ся на засіданя в день сьв. Андрія (від того пішла назва „сьвятоандрійська скупщина“) і дня 23 грудня покликана Мілоша Обреновича назад на князя а рівночасно зробила й конець сенатови, котрий доси держав з Турками. Мілош, котрому тоді було 78 літ, вернув до краю і панував по давньому, переслідуючи своїх давних противників. Та не довго панував, бо помер вже 26 вересня 1860 р.

По нім настав князем знову его син Михайло, чоловік незвичайно здібний і освітлений. Він взяв ся заводити новий лад в Сербії, при чім помагали ему молодші люди з інтелігенції з європейским освітаням. Він скасував давний сенат, зробив з него 1861 р. раду державну, сликував скупщину по три роки, установив загальний обовязок служби військової і установив правильне військо. Гарашанин став президентом міністрів, а молодий Рієтин обняв важну посаду сербского посла в Константинополі. В Сербії настало тепер нове життя почав ся новий рух, стремлячий до того, щоби всіх Сербів сполучити в одну державу. До сего

посилках долучати, бо канцелярія не в силі порта оплачувати. Крім поданих в нїм книжок вийшли: ч. 104 Повісти Ярошинської, ціна 24 с., оправна 40 с.; ч. 105 Мами. Нарис Віри Лебедової, ціна 20 с.; ч. 106 Ів. Франка: Абуказемові кашці, ціна 60 сот., оправна 90 с.; ч. 107 Др. Пачовський: Народні думи II. часть 55 с., оправна 85 с.; О. Глодзінський: Огород шкільний, ціна 50 сот.

Господарство, промисл і торгівля.

— Товариство взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові.

Справоздане за час від 1 січня 1903 до 31 мая 1903.

I. Вкладки щадничі:

Стан на початку року 1257 вкладок в сумі:

	К	с
від 1 січня до 31 мая 1903 вложило 739 сторін	1,103.333	40
від 1 січня до 31 мая 1903 вняло 97 сторін	377.676	74
остає 31 мая 1903 р. 1403 вкладок на суму	191.054	44
	1,289.955	70

II. Позички на скрипти і векслі

стан на початку року 2163 позичок в сумі . . . . .

	К	с
від 1 січня до 31 мая 1903 уділилисьмо 341 позичок на:	1,239.243	46
	К 203.050	
від 1 січня до 31 мая 1903 сплачено 177 і рати на:	К 185.757	с 15
остає 31 мая 1903 р. 2327 позичок на суму	1,256.536	31
а то: 2102 позичок на скрипти в сумі	К 1,116.943	с 65
і 225 позичок на векслі в сумі	К 139.592	с 66

III. Членів прибуло 253, виступило 97, остає 2548 членів.

IV. Сума уділів декларованих К 133.250 — вплачених . . . . . К 98.515 39

V. Фонд резервовий, спеціальна резерва і фонд на ріжницю курсів . . . . . К 18.195 64

Фонд власний разом (IV. і + V.) 116.711 03

стреміла головню „Омладіна,“ товариство сербских студентів, котре кн. Михайло зразу підпирав. Але передовсім розходило ся о то, щоби в краю позбути ся Турків, котрі вже ще сиділи або в кріпостях або в окремих частях міст, а через що приходило нераз до кровавої бійки межі Сербіями а Турками.

В 1862 р. прийшло було в Білграді дня 15 червня до бійки межі Сербіями а Турками коло керниць і тоді убили одного Сербя. З того настала велика бійка на улицах міста а турецке населене повтікало тоді до кріпости. В два дні опісля командант кріпости Ашір-паша став бомбардувати місто. До того в мішали ся держави, що підписали париский договір і спонукали султана до того, що всім приказав Туркам винести ся з Сербії, даючи їм за то відшкодоване, а крім того казав ще розвалити кріпости Ужиче і Сокол. Турецкі залози осетались ще були лиш в кріпостях в Білграді, Шаоци, Смедереві (Семендія). Князеви Михайлови удали ся при помочи держав европейских виробити і то, що на них попри сербській хоругві буде повівати також і хоругов султанська.

Так поправді то лиш була заслуга Обреновичів, що Сербія станула независимою державою. Перший Обренович висвободив Сербів з неволі турецкої, а хоч він і сам був деспотом, вийшовшим з турецкої школи, то все така у него було на цілі добро народу. Нарід его любив, і коли він зрік ся був престоло і виїздив за границу, Сербі відводили его аж до Дунаю і з жалем пращали ся з ним. Другий Обренович надав сербській державі устрій европейский і остаточно висвободив ві з під турецкого панованя. Він числив ся з новими стрем-

Сума всіх актів Товариства вносить . . . . . 1,476,543 48 а то: на почичках як висше: . . . . . 1,256.536 31 в цінних паперах . . . . . 85.982 — в руских Товариствах вкладки . . . . . 58.672 23 готовка (в касі щаднички почт. і на рах. біжучім) 75.352 94

Просимо звертати ся дальше о більші позички ипотечні потрібні при купні землі. Від позичок числить ся 5½% і додаток 1% на кошта адміністрації (при сплаті в 20 ратах ½ річних вносить рата амортизаційна 6.72%). Вкладки приймає ся на 4%.

ТЕЛЕГРАМИ.

Білград 15 червня. Нині в ночи на довірочній нараді членів скупштину і сенату, котра тревала пять годин, вибрано кн. Петра Карадбордевича одноголосно королем Сербії. Товари народа окружали будинок скупштину. Нині відбуде ся публичний вибір, котрого вислід супротив вчерашної наради не підпадає ніякому сумнівові.

Білград 15 червня. Скупштина по виборі короля і установленю програми буде закрыта. Король заіменує новий кабінет, а скупштину розвяже. Дипломатичне тіло поводить ся так, немов би нічого не знало про нове правительство, бо всі послы мали повномочія прийняті лише королем Александром, а доси нових не одержали. Правительство помилувало вчерас всіх засуджених за політичні провини і веліло випустити їх на волю.

Відень 15 червня. Як доносять тутешні часописи, має кн. Петро Карадбордевич по своїм виборі на сербского короля старати ся у Відні о авдиенцію у нашого Цісаря.

Білград 15 червня. Рада міністрів ухвалила вислати напротив кн. Петра депутацію. Князь має приїхати до Білграда в середу.

лепами в своїм народі, видів, до чого иде і був би може надав кріпшу основу своїй державі, бо вже лагодив нову конституцію, але в тім перешкодила ему зависть і охота панованя Карадбордевичів, ворогів роду Обреновичів. Князь Александер Карадбордевич, що перебував за границею, але не далеко, бо на Угорщині, і его родина та приятелі в Сербії робили все, що лиш могли, щоби утруднити ему пановане, підержували всякий рух оповичийний в Сербії, а навіть, як кажуть, наймили убийників, щоби князя Михайла згладити зі світа. Заговорники під проводом адвоката Радовановича напали на князя в парку Топчідер під Білградом і там его убили дня 10 червня 1868 р.

Та заговорники і ті, що їх наймили, перечислили ся. Невинна смерть князя обурила всіх. Заговорників, о скілько то удало ся, половлено і 16 з них розстрілено, а самого князя Александра, яко того, котрого уважано за виновника того убийства, засуджено заочно на 20 літ криміналу. На Угорщині засудили були его також в першій інстанції, хоч в другій і найвисшій задля браку доказів увільнили. Він помер опісля в Темешварі дня 3 мая 1885 р. Був то чоловік без характеру і енергії; то, що за его панованя зроблено в Сербії, не було его ділом, а ділом тих, що за него робили. Его син, Петро Карадбордевич, теперішній кандидат до сербского престоло, родив ся 1846 р. в Білграді і оженив ся був 1883 р. з донькою черногорского князя, Зоркою, котра померла в марті 1890 р.

(Дальше буде).

Рух поїздів залізничих

важний від 1 мая 1903 після середно-европ. часу.

посп. особ.		З і Львова	
відходить		День	
8-25	6-22	До	Станиславова, Підвисокого, Потутор
	6-45	"	Лавочного, Мункача, Борислава
	6-30	"	Підволочиск, Одеси, Бродів, Гусятиня
	6-43	"	Підволочиск в Підзамча
	8-35	"	Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	9-05	"	Відня, Хирова, Стружа
	9-15	"	Лавочного, Калуша, Борислава
	9-25	"	Янова
	9-40	"	*) Самбора, Хирова
	10-35	"	Белвця, Сокала, Любачева
1-50	10-40	"	Черновець, Делятина, Потутор
	1-14	"	Тернополь, Потутор
	1-50	"	Янова від 17/5 до 13/9 в неділі і свята
	2-04	"	Підволочиск в гол. дворця
	2-10	"	" в Підзамча, Гусятиня
	2-40	"	Брухович від 17/5 до 13/9 в неділі і свята
	2-50	"	Цікан, Гусятиня, Керешмево, Калуша
	3-05	"	Кракова, Відня, Хабівки
	3-15	"	Стрия, Скольного лип від 1/5 до 30/9
	3-25	"	Янова від 1/5 до 30/9
3-30	"	Ряшева, Любачева	
3-40	"	Брухович від 15/9 до 15/9	
		"	*) Самбора, Хирова

посп. особ.		Н і ч	
приходить		До	
12-45	4-10	До	Кракова, Відня, Берлина
	5-50	"	Цікан, Букарешту, Чорткова
	6-05	"	Брухович від 17/5 до 13/9
	6-15	"	Станиславова, Жидачева
	6-30	"	Кракова, Відня, Берна, Хирова
	6-40	"	а Орлова від 1/5 до 30/9
	7-10	"	Янова від 17/5 до 13/9 в будні дни
	7-10	"	Лавочного, Мункача, Хирова, Калуша
	8-14	"	Сокала, Рави рускої
	9-20	"	Брухович від 17/5 до 13/9 в неділі і свята
2-51	7-20	"	Підволочиск в Підзамча, Бродів
	7-20	"	Перемішля від 1/5 до 13/9, Хирова
	9-55	"	Янова від 17/5 до 13/9 в неділі і свята
	10-42	"	Цікан, Чорткова, Заліщик, Делятина
	10-55	"	Кракова, Відня, Івонича
	11-11	"	Підволочиск, Бродів в гол. дворця
	11-24	"	" в Піда, Грималова, Заліщик

посп. особ.		До Львова	
приходить		День	
8-10	6-10	З	Кракова
	6-20	"	Черновець, Цікан, Станиславова
	6-50	"	Брухович від 17/5 до 13/9
	7-35	"	*) Самбора, Хирова
	7-40	"	Янова на гол. дворець
	7-45	"	Лавочного, Борислава, Калуша
	7-35	"	Підволочиск на Підзамче
	7-55	"	" гол. дворець
	8-15	"	Станиславова від 1/5 до 30/9
	8-55	"	Сокала, Рави рускої
1-30	8-55	"	Кракова, Відня, Орлова
	10-55	"	Ярослава, Любачева
	11-15	"	Станиславова, Потутор
	1-25	"	Янова на гол. дворець
	1-40	"	Кракова, Відня
	2-15	"	Цікан, Станиславова, Чорткова, Заліщик
	4-35	"	Підволочиск на Підзамче, Гусятиня
	5-06	"	Стрия, Самбора, Борислава
	5-30	"	Підволочиск на гол. дворець, Гусятиня
	5-55	"	" Підзамче
2-30	5-50	"	" гол. дворець
	5-50	"	Сокала, Белвця, Любачева
	5-40	"	Кракова
	5-40	"	Черновець, Жидачева
	3-14	"	Брухович від 17/5 до 13/9 в неділі і свята

посп. особ.		Н і ч	
приходить		З	
12-20	8-04	З	Брухович від 17/5 до 13/9 в неділі і свята
	10-—	"	*) Самбора, Сянока
	2-31	"	Черновець, Заліщик, Делятина
	3-09	"	Кракова, Відня, Орлова
	3-30	"	Тернополь, Грималова на Підзамче
	6-20	"	Тернополь, Грималова на гол. дворець
	10-07	"	Цікан, Підвисокого, Козови
	9-12	"	Янова від 17/5 до 13/9 в неділі і свята
	8-25	"	Брухович від 17/5 до 13/9 в будні дни
	8-40	"	Брухович від 15/9 до 15/9 в будні дни
11-50	9-25	"	Кракова, Відня, Любачева, Сянока
	9-50	"	Янова від 1/5 до 30/9
	9-20	"	Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9-20	"	Цікан, Чорткова, Гусятиня
	10-02	"	Підволочиск, Бродів, Копичинець на Підз.
	10-40	"	Лавочного, Калуша, Борислава
	11-50	"	*) Любіня вел. 13/9—15/9 в неділі і свята

*) Важний в днєм отвореня шляху Львів-Самбір.

ЗАМІТКА. Пора нічна від 6 г. вечером до 5 г. 59 м. рано. Час середно-европейский від львівского о 36 мін В місті видають білети їзди: Агенція Ст Соколовского в пасажі Гавсманя ч. 9 від 7 рано до 8 вечером, а білети звичайні і всякі інші, тарифи, ілюстровані провідники, розкладі їзди і т. п. бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в свята від 9—12).

За редакцію відповідає: Адам Креховицкий.

На всякий десяток кос даю одну косу і камень безплатно, то єсть даром.

Довгота в сантиметрах	65	70	75	80	85	90	95	100
за одну штуку а каменем Кор.	2-10	2-20	2-30	2-40	2-50	2-60	2-65	2-70
на 5-кгр. по- силку іде штук	16	15	14	13	13	13	12	12

Карпатські срібно-сталеві коси мають тонке як напірок, легке як перо полотно, котре тве як бритва вайтвердшу (псаюку), то єсть гірську траву і збіже; шо тільки попаде під неї, перетинає за одним замахом; на стопу тільки незважно зуживають ся і мовольну роботу хлібороба на половину лекшу роблять. Приятна, легка робота на поли справляє радість всякму хліборобови, тому всякий косить тільки карпатськими срібно-сталевими косами.

Серпи озубрені з англійської сталі дуже добре жвуть збіже і легко перетинають, так, шо не чути в руках. Поручаю Вам, милі Сестри, хто замовить 20 штук серпів, дістане 2 даром.

Ціна за одну штуку 30 кр., то є 60 сот.

На всяке замовлене треба прислати 2 корон задатку, без задатку не вислаєсь нікому. На жадане ціньники даром; сплачено, просить занаматати нашу адресу. З почтением:

Александр Копач,

Струтин визкий, п. п. Долина коло Стрия.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришенє зарєстрованє в обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на 5 $\frac{1}{2}$ % і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложенєм документів виказуючих достаточну гіпотєку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 літ. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тільки обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членський виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 в 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентує на 4% Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродійні ціли: на церєви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті ціли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦІЯ в справах позичок уділяє Дирекция і агенти.

Головна агенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

приймає пренумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може принимати оголошеня виключно лиш ся агенция.

СТЕЛЛЯ

найновіший інструмент сальоновий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в різних величинах. Продає Соболевський годинникар у Львові, площа Марийска (готель французский).